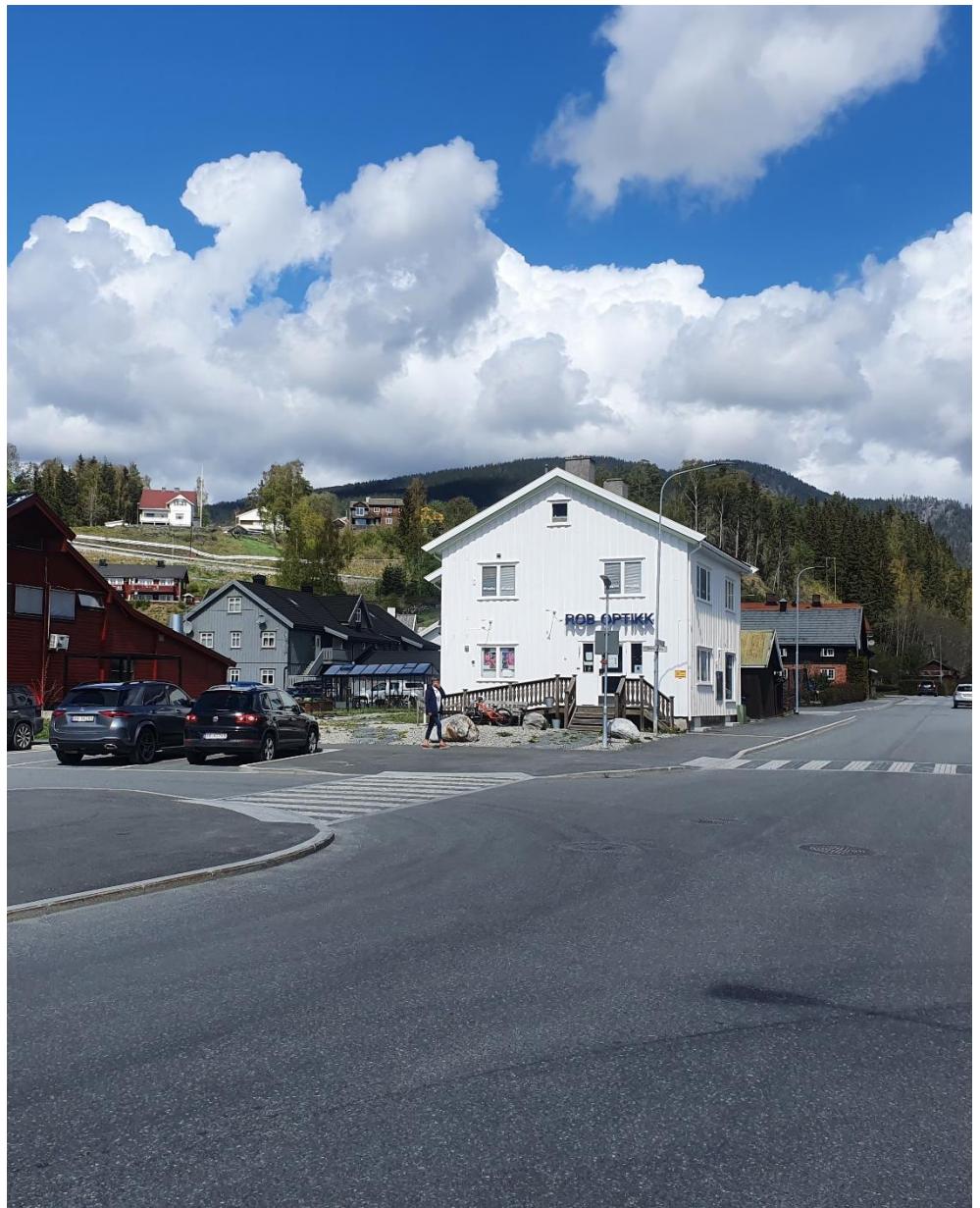

Detaljregulering for Ole Steigs gate 10 Gbnr. 48/187, m.fl. Ringebu kommune

Oppdragsgiver	Ringebu kommune
Oppdrag	Detaljreguleringsplan
Rapport type	ROS-analyse
Prosjektnr.	21116
Dato	19.10.22

ROS-analyse

1 Innleiing

Risiko og sårbarheitsanalyse (ROS-analyse), knytt til arbeid med detaljregulering for Ole Steigs gate 10, gbnr. 48/187, m.fl. Ringebu kommune.

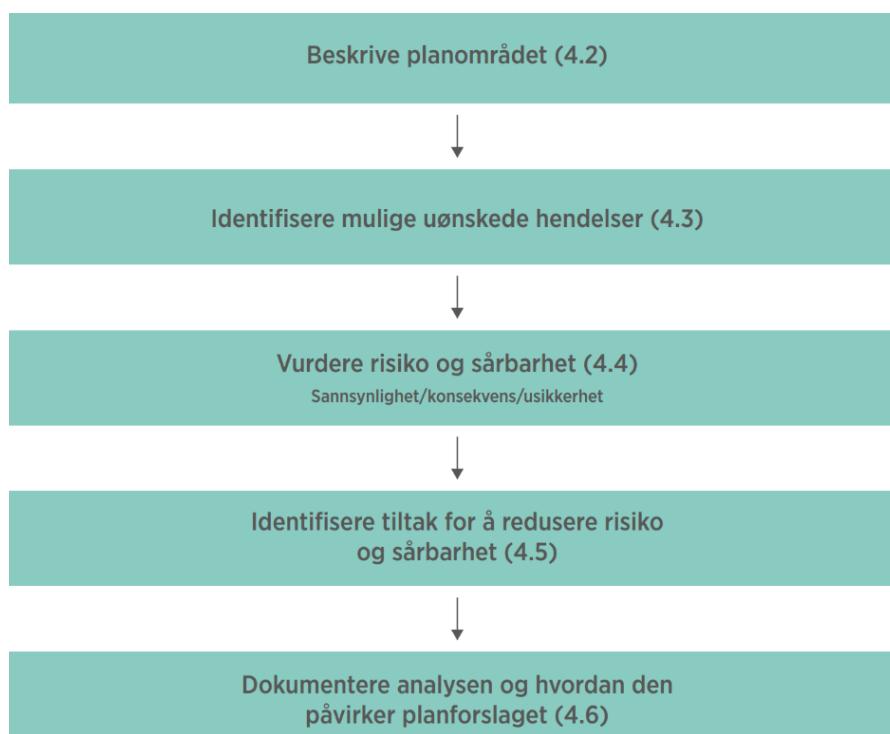
Målsettinga med heilskapleg ROS er å sikre forsvarleg bruk og vern av areal og bygningar i kommunen. Det er ei nasjonal målsetting at tryggleiks- og beredskapsomsyn skal inn som ein viktig del av samfunnsplanlegginga.

2 Metodikk i ROS-arbeidet

Metoden som er lagt til grunn i analysen tek utgangspunkt i metode og trinninndeling (1-5) frå kap. 4 i Direktoratet for sikkerhet og beredskap (DSB) sin rettleiar *Samfunnssikkerhet i kommunens arealplanlegging* frå 2017, samt tabellar frå DSB sin rettleiar *Helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse i kommunen* frå 2014. Tiltak og oppfølging i plan er vidare tema i planomtalen og blir ført inn i plankart og føresegner.

Analysen bygger på følgjande styrande dokument og grunnlagsdokumentasjon, lov/forskrift, offentlege databasar mv.:

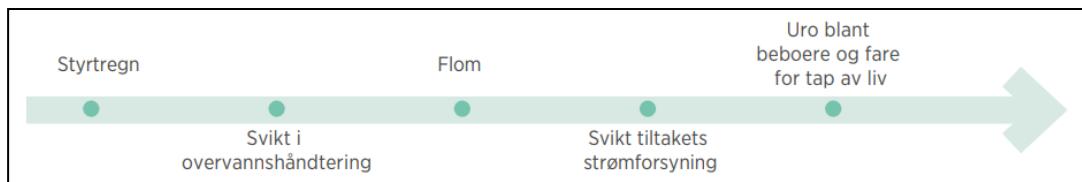
- DSB sin rettleiar *Helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse i kommunen* (2014)

Trinna i ROS-analysen (1-5), henta frå DSB sin rettleiar (2017).

2.1. Vurderingskriterium og akseptert risiko

I **trinn 1** i analysen skal planområdet skildrast, og i **trinn 2** skal moglege uønskte hendingar i planområdet identifiserast. Ei uønskt hending vil variere for ulike planområde og utbyggingsformål, men hendingane kan grovt delast inn i *naturhendingar* og *andre uønskte hendingar*. Det er ofte dei komplekse hendingane som utset planområdet for dei største utfordringane. Dette kan vere fylgjehendingar eller uønskte hendingar som skjer samtidig, som vist døme på under.

Døme på ei fylgjehending, henta frå DSB sin rettleiar (2017).

Målet er ikkje å identifisere så mange uønskte hendingar som mogleg, men at hendingane som er vurdert gjev eit grunnlag for å syne risiko- og sårbarheitsforhold som har betydning for å ivareta samfunnssikkerheit i planforslaget. For å identifisere moglege uønskte hendingar knytt til planen, er vedlegg 5 (sjekkliste) i DSB sin rettleiar (2017) nytta som grunnlag.

I **trinn 3** skal det gjerast ei vurdering av risiko og sårbarheit ved kvar av dei uønskte hendingane. Risikovurderinga omfattar ei vurdering av sannsyn for og konsekvens av hendinga. Sårbarheitsvurderinga gjer ei vurdering av utbyggingsføremålet, eventuelle eksisterande barrierar og eventuelle fylgjehendingar. Risiko- og sårbarheitsvurderingane vert samanstilt i eit analyseskjema, der det for kvar uønskt hending vert gjort ei kort skildring av:

- Den uønskte hendinga
- Naturpåkjenningar, i medhald av tek 17 og sikkerheitsklasser
- Årsaker
- Eksisterande barrierar
- Sannsyn
- Sårbarheit
- Konsekvensar
- Usikkerheit
- Forslag til tiltak

For vurdering av *sannsyn* for dei ulike uønskte hendingane, er det nytta ulike tabellar henta frå vedlegg 1 i DSB sin rettleiar (2017). Sannsyn nyttast som eit mål for kor truleg vi meiner det er at den bestemte hendinga vil inntreffe i planområdet, innanfor eit tidsrom, gitt vårt kunnskapsgrunnlag.

For vurdering av *konsekvensar* er det nytta tabellar henta frå DSB sin rettleiar *Helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse i kommunen* (2014), tilpassa planens omfang og storleik.

Vurdering av sannsyn for uønskte hendingar er generelt delt i:

SANNSYN		
3	Høg	Oftare enn 1 gong i løpet av 10 år. Sannsyn per år: > 10 %
2	Middels	1 gong i løpet av 10-100 år. Sannsyn per år: 1-10 %
1	Låg	Sjeldnare enn 1 gong i løpet av 100 år. < 1 %

Sannsynet for uønskte hendingar knytt til naturfarar er delt i:

SANNSYN FOR SKRED		
S1	Høg	1 gong i løpet av 100 år. Sannsyn per år: 1/100.
S2	Middels	1 gong i løpet av 1000 år. Sannsyn per år: 1/1000.
S3	Låg	1 gong i løpet av 5000 år. Sannsyn per år: 1/5000.

§ 7-3. Sikkerhet mot skred

(1) Byggverk hvor konsekvensen av et skred, herunder sekundærvirkninger av skred, er særlig stor, skal ikke plasseres i skredfarlig område.

(2) For byggverk i skredfareområde skal sikkerhetsklasse for skred fastsettes. Byggverk og tilhørende uteareal skal plasseres, dimensjoneres eller sikres mot skred, herunder sekundærvirkninger av skred, slik at største nominelle årlige sannsynlighet i tabellen nedenfor ikke overskrides.

Byggeteknisk forskrift, TEK17.

Tryggleiksklasse: skred	Konsekvens	Største nominelle årlege sannsyn	Døme
S1	Liten	1/100	Naust, garasjar
S2	Middels	1/1000	Hus, eiebustader
S3	Stor	1/5000	Rekkehus, hotell

SANNSYN FOR FLAUM		
F1	Høg	1 gong i løpet av 20 år. Sannsyn per år: 1/20
F2	Middels	1 gong i løpet av 200 år. Sannsyn per år: 1/200
F3	Låg	1 gong i løpet av 1000 år. Sannsyn per år: 1/1000

Tryggleiksklasse: flaum og stormflo	Konsekvens	Største nominelle årlege sannsyn	Døme
F1	Liten	1/20	Naust, garasjar
F2	Middels	1/200	Hus, eiebustader
F3	Stor	1/1000	Rekkehus, hotell

Kriteria for å vurdere konsekvensar for uønskte hendingar er delt i:

KONSEKVENS		LIV, HELSE OG MILJØ
3	Store	Personskade som medfører død eller varige men; mange skadd; langvarige miljøskader
2	Middels	Behandlingskrevjande person- eller miljøskadar og kritiske situasjoner
1	Små	Få/små person- eller miljøskadar/belastande forhold for einskildpersonar
STABILITET		
3	Store	System settast varig ut av drift.
2	Middels	System settast ut av drift over lengre tid.
1	Små	Uvesentleg brot på system.
MATERIELLE VERDIAR		
3	Store	Over 100 mill.
2	Middels	10-100 mill.
1	Små	1 mill. – 10 mill.

Forklaringar henta frå DSB sin rettleiar (2017):

Liv og helse vert vurdert ut frå talet på omkomne, skadde (varige og midlertidige) eller andre som er påført helsemessige ulemper.

Stabilitet vert vurdert ut frå konsekvensar for innbyggjarane (tal og varighet) som hendinga verkar inn på gjennom svikt i kritiske funksjonar i samfunnet og som kan bidra til manglande tilgang på mat, drikke, husly, varme, kommunikasjon, framkomst osv.

Materielle verdiar vert vurdert ut frå direkte kostnader som fylgjer av den uønskte hendinga i form av økonomiske tap knytt til skade på eigedom.

Ikkje relevant inneber at det ikkje er mogleg at den uønskte hendinga har slike konsekvensar. Om utfordringa er mangelfull kunnskap for å vurdere konsekvensar, skal det handsamast under usikkerheit.

Det skal gjerast ei vurdering av *usikkerheita* knytt til dei ulike hendingane, basert på kunnskapsgrunnlaget som er lagt til grunn for risiko- og sårbarheitsvurderinga. Vurderinga skal gjere greie for om, og eventuelt når, ei uønskt hendinga vil inntrefte, samt omfanget og konsekvensane av hendinga.

I **trinn 4** skal det peikast på tiltak for å redusere risiko og sårbarheit ved planen. Slike tiltak kan t.d. vere nye tiltak eller forbeteringar av eksisterande barrierar, eller tiltak for å etablere ny kunnskap. For å sikre at tiltak vert fylgd opp i planforslaget vil det vere hensiktsmessig å kople aktuelle tiltak til verktøy i plan- og bygningslova (omsynssoner, føresegner og arealføremål).

2.2. Risikomatrise

Risiko = sannsyn x konsekvens

Konsekvensar	1 Små	2 Middels	3 Store
Sannsyn			
3 Høg	3	6	9
2 Middels	2	4	6
1 Låg	1	2	3

- Hendingar i **raude** felt: uakseptabel risiko – tiltak er naudsynt
- Hendingar i gule felt: akseptabel risiko – tiltak vert vurdert gjennom kost/nytte
- Hendingar i **grøne** felt: akseptabel risiko – enkle tiltak gjennomførast der det gjev effekt

Tiltak som reduserer sannsyn skal først vurderast. Om dette ikkje gir effekt eller er mogleg, skal tiltak som avgrensar konsekvensane vurderast.

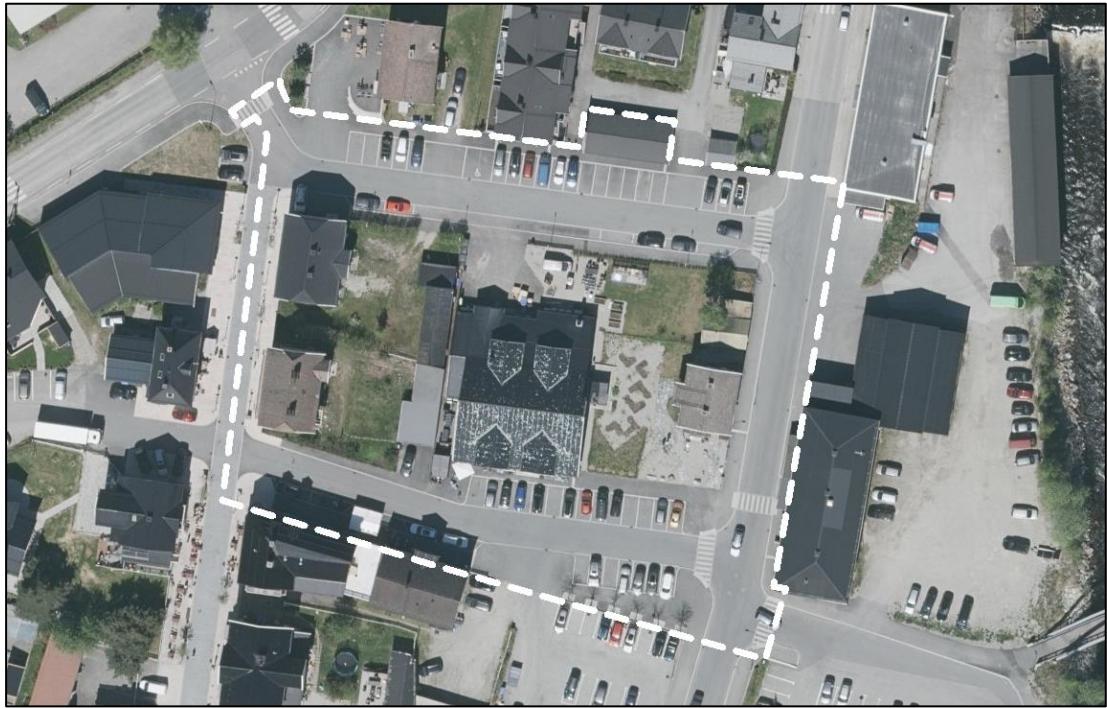
3 Risiko- og sårbarheit (ROS-analyse)

3.1. Bakgrunn

I samsvar med plan- og bygningslova § 4-3 samfunnssikkerhet og risiko- og sårbarhetsanalyse har ein vurdert alle risiko- og sårbarheitsforhold som har innverknad på om planområdet er eigna til arealbruksføremåla, og kva eventuelle tiltak som må gjennomførast for å oppnå akseptabel risiko.

3.2. Skildring av analyseobjekt

Planområdet ligg i Ringebu kommune, og inngår som del av sentrumstrekanten og kvartalsstrukturen Vålebru. Arealet som ynskjast regulert er 7,6 dekar (daa) stort, og omfattar i dag i hovudsak funksjonar for næring og bustad, samt fire kommunale vegar som omkransar kvartalet.

Flyfoto viser dagens situasjon og avgrensning av planområdet.

Føremålet med reguleringa er å mogleggjere ei framtidsretta utbygging av eit nytt sentrumsbygg med betra utnytting av kvartalet det ligg innanfor. Planforslaget legg til rette for bygg med kombinert føremål bustad/forretning/kontor, med næringsareal i 1. etasje og leilegheiter i 2. og 3. etasje.

3.3. Forholdet til overordna ROS-analyse (kommunale/fylkeskommunale/statelege)

Det var opparbeidd ei interkommunal ROS-analyse for kommunane Ringebu, Sør-Fron og Nord-Fron i 2013. ROS-analysen er godkjend av kommunestyret (KOM-sak 105/13), og stadfestet som overordna ROS-analyse i Kommuneplanens arealdel 2018-2030 for Ringebu kommune, vedteke 19.06.2018.

3.4. Identifisering av moglege uønskte hendingar

Potensiell fare er vurdert gjennom sjekklista. Tenkjelege hendingar, risikovurdering og moglege tiltak er samanfatta i fylgjande tabell. Tema som er vurdert tek utgangspunkt i tabell 2 i DSB sin rettleiar (2017), og omfattar hendingar som både er aktuelle for noverande situasjon og moglege konsekvensar av å gjennomføre planen. Sjekklista er tilpassa planområdet.

IDENTIFISERING AV MOGLEGE UØNSKTE HENDINGAR			
UØNSKT HENDING	AKTUELT I PLAN- OMRÅDET?	KOMMENTAR/TILTAK	KJELDE
Sjekkliste:			
Natur- og miljøforhold			
Ras/skred/flaum;brann			
Skredfare: fjell, lausmassar og flaumskred	NEI	Planområdet er ikke rørt av skredfaresoner.	Kartkatalog, NVE.
Grunnforhold: stabilitet/masseutgliding	NEI	Ifylgje lausmassekart frå NGU ligg planområdet på elve- og bekkeavsetningar, som vurderast til å vere stabile massar. Infiltrasjonsevna i grunnen er vurdert som god.	Lausmassekart, NGU.
Snøskred	NEI	Planområdet er ikke rørt av faresone.	Kartkatalog, NVE.
Flaumfare/stormflo	JA	Planområdet ligg i nærleiken av elva Våla, og inngår i aktsemdeskart for flaum. Ikke innanfor areal utsett for 200-årsflaum eller 500-årsflaum, jf. flaumsonekart frå NVE. Sjå analyseskjema for uønskt hending nr.1.	Kartkatalog, NVE. Flaumsonekart 15/2004 for Vålebru, NVE.
Overflatevatn/ekstremvær	JA	Det er forventa ei auke på om lag 20 % årsnedbør i Oppland, og meir kraftig nedbør. Det er anbefalt eit klimapåslag på minimum 40 % på dimensjonerande nedbør med kortare varighet enn 3 timer. Det er god infiltrasjonsevne i grunnen, men ei utbygging vil føre til ei auke i tette flatar. Fjordvarme har skissert ei løysing med omlegging av eksisterande overvassanlegg, samt forslag til lokal handtering og avrenning av overvatn i tilknyting ny utbygging. Sjå analyseskjema for uønskt hending nr.2.	Klimaprofil for Oppland (Norsk klimaservicesenter, 2017). Rammeplan VAO, Fjordvarme.
Skogbrann (større/farleg)	NEI	Ikkje aktuelt.	Nordplan.
Brann/sløkkevatn/tilkomst for brannbil	JA	Planen ynskjer å opne for høgare utnyttingsgrad og bustadføremål, som kan føre til auka risiko for brann i bygningar og anlegg. Nye bygningar skal prosjekterast og oppførast i medhald av gjeldande Byggteknisk forskrift (TEK17), for å sikre at brannsikkerheit blir ivaretakne. Planområdet ligg sentralt og i nær tilknyting veg, som gjev kort responstid for utsyrkingskøyretøy. Kravet til 50 l/s sløkkevatn er tilstrekkeleg i	Nordplan. Byggteknisk forskrift (TEK17). Rammeplan VAO, Fjordvarme.

IDENTIFISERING AV MOGLEGE UØNSKTE HENDINGAR				
UØNSKT HENDING	AKTUELT I PLAN- OMRÅDET?	KOMMENTAR/TILTAK	KJELDE	
Sjekkliste:				
		planområdet. Det må vere ein brannhydrant sør for bygget, og sprinkelanlegg i bygget. Sjå analyseskjema for uønskt hending nr.3.		
Vær, vindekspонering				
Vindutsette område (ekstremvêr, storm og orkan)	NEI	I fylgje Klimaprofil for Oppland er det stor usikkerheit knytt til framskriving av vind, men ut frå lokale forhold ligg planområdet relativt beskytta til i botn av dalføret.	Klimaprofil for Oppland (Norsk klimaservicesenter, 2017).	
			Nordplan.	
Menneskeskapte forhold				
Risikofylt industri mm.				
Kjemikalie/petroleum/eksplosiv (kjemikalieutslepp på land og sjø)	NEI	Planforslaget legg ikkje opp til verksemder med fare for slike hendingar.	Nordplan.	
Avfall (ulovleg plassering/deponering/spreiing farleg avfall)	NEI	Planforslaget legg ikkje opp til verksemder med fare for slike hendingar.	Nordplan.	
Strategiske område				
Brot i transportnett, veg, bru, knutepunkt	NEI	Det er ikkje kjennskap til jamlege eller vedvarande brot i transportnettet, og det er ingen samfunnskritiske funksjonar i området.	Nordplan.	
Forsyning kraft/elektrisitet (samanbrot i kraftforsyning)	NEI	Elvia har høgspentanlegg og koplingsstasjonar i og nær planområdet. Gjev si avklaring i høyring av planforslaget.	Nordplan. Elvia.	
Svikt i fjernvarme	NEI	Ikkje aktuelt, da det er ingen fjernvarme i Vålebru.	Nordplan.	
Vassforsyning (svikt/ureining av drikkevassforsyning)	NEI	VAO-plan for tiltaket beskriv noverande og framtidig situasjon for vassforsyning, avlaup og overvatn. Eksisterande anlegg er relativt nytt (2015) og tilstrekkeleg for dagens behov. Planforslaget krev at anlegget blir fløtt lengre sør, for å sikre nok avstand til det nye sentrumsbygget. Planområdet ligg ikkje ved ei drikkekjelde, og utbygging vil ikkje gå over ureina grunn eller myr.	Rammeplan VAO, Fjordvarme.	

IDENTIFISERING AV MOGLEGE UØNSKTE HENDINGAR			
UØNSKT HENDING	AKTUELT I PLAN- OMRÅDET?	KOMMENTAR/TILTAK	KJELDE
Sjekkliste:			
Avlaupssystemet (svikt eller brot)	NEI	Det nye sentrumsbygget i planforslaget vil bli kopla til kommunalt vatn og avlaup med eksisterande, tilstrekkeleg kapasitet.	Rammeplan VAO, Fjordvarme.
Samanrasing av bygning/konstruksjonar	NEI	Ingen kjende utrygge bygg eller konstruksjonar i området.	Nordplan.
Andre ureiningskjelder			
Bustadureining	NEI	Det er ikkje kjennskap til bustadureining i planområdet.	Nordplan.
Akutt ureining	NEI	Det er ikkje kjennskap til akutt ureining i planområdet.	Nordplan.
Støv og støy; industri	NEI	Det er ikkje kjennskap til at industri i nærområdet gjev særskilde utfordringar knytt til støv og støy, men planområdet ligg i ei sentrumssone med fleire potensielle støykjelder. Planen vil føre til støy i anleggsfase, men dette vil gå føre seg over ei avgrensa periode. Det er ikkje grunn til å tru at støy frå anleggsfasen vil overskride grensene satt i T-1442.	Nordplan. Retningsline for handsaming av støy i arealplanlegging, T-1442 (2021).
Støv og støy; trafikk	JA	Nordvestlege deler av planområdet ligg innanfor gul støysone i krysset mellom Torggata og Jernbanegata, jf. Statens vegesens støysonekart. Sentrumsbygget som er tenkt utbygd ligg delvis i gul støysone. Støyfagleg utgreiing skildrar nødvendige tiltak for å oppfylle gjeldande føringar i T-1442 og kommuneplanens arealdel, samt krav til innandørs støynivå i NS8175:2012. Sjå analyseskjema for uønskt hending nr.4.	Støysonekart, Statens vegesen. Støyutredning Ole Steigs gate 10, Efterklang.
Støy; andre kjelder	NEI	Det er ikkje kjennskap til støy frå andre kjelder i planområdet.	Nordplan.
Ureining i sjø/vassdrag	NEI	Det er ikkje kjennskap til ureining i sjø/vassdrag.	Nordplan.
Ureining i grunn	NEI	Det er ikkje registrert ureining i grunnen innanfor planområdet.	Miljøstatus.
Radongass	NEI	Aktsemgsgraden for radon er usikker i planområdet. Det føreligg ingen kartlegging av radonførekommst i Ringebu kommune, men	NGU.

IDENTIFISERING AV MOGLEGE UØNSKTE HENDINGAR			
UØNSKT HENDING	AKTUELT I PLAN- OMRÅDET?	KOMMENTAR/TILTAK	KJELDE
Sjekkliste:			
		det er krav om at ny bustad skal oppførast med radonforebyggande tiltak i samsvar TEK17.	Byggteknisk forskrift (TEK 17).
Trafikktryggleik			
Ulykke med farleg gods	NEI	Det er ikke kjennskap til ulykker med farleg gods på vegstrekningane i og tilgrensande planområdet.	Vegkart, Statens vegvesen.
Ulykke ved inn- og utkøyring	JA	<p>Planområdet omfattar fire trafikkerte køyrevegar, som gjer at temaet er relevant. Det er ikke registrert ulykker ved inn- og utkøyring i planområdet. Planen må sørge for å minimere evt. fare, som å legge opp til betra siktforhold.</p> <p>Sjå analyseskjema for uønskt hending nr.5.</p>	Nordplan. Vegkart, Statens vegvesen.
Ulykke med gåande/syklande	JA	<p>Planområdet ligg sentralt plassert, med nærliek til både næring, bustadar og andre sentrumsfunksjonar. Det er aktivitet innanfor planområdet både dagtid og kveldstid.</p> <p>Planområdet omfattar fire kommunale vegar, samt fortau og parkeringsareal, som gir utfordringar knytt til mjuke og harde trafikantar. Høgare utnytting ved fleire bustadar vil auke risiko for ulykker.</p> <p>Det må sikrast gode gang- og sykkelforbindingar til og frå viktige område, samt gode siktforhold i kryss i samsvar med Statens vegvesen handbok N100.</p> <p>Det er registrert eit ulykkestilfelle utanfor planområdet, på tilkomstvegen Ole Steigs gate mellom sykkel og varebil i 2006.</p> <p>Sjå analyseskjema for uønskt hending nr.5.</p>	Vegkart, Statens vegvesen.

3.5. Naturmangfaldlova

I tråd med føremålet til naturmangfaldlova (nml.) søker ein i planforslaget å legge til grunn ein berekraftig bruk og vern av naturen.

Som vist i kapittel 4.4 i planomtalen legg ein til grunn at det ikkje er registrert særlege verdiar innanfor området, og at det ikkje er behov for ytterlegare kunnskapsgrunnlag for å ta stilling til verknadene av planforslaget.

Det er lite truleg at planforslaget vil gjere irreversibel skade på naturmangfaldet, jf. nml. § 9. Omfanget av utbygginga er moderat og utgjer ikkje ei stor belasting, jf. nml. § 10. I tråd med nml. § 12 er det lagt til grunn føresegner som sikrar ei utbygging med bruk av miljøforsvarlege teknikkar og driftsmetodar. Det er ikkje større sannsynleg gevinst for naturmangfaldet ved å lokalisere dei planlagde tiltaka stader i området.

§ 11 om at tiltakshavar skal dekke kostnader ved å hindre eller avgrense skade på naturmangfaldet vert rekna som lite relevant for dette planvedtaket.

3.6. Vurdering av uønskte hendingar

Med bakgrunn i sjekklista ovanfor er følgjande uønskte hendingar registrert:

- Flaum i Våla elv
- Overvatn
- Brann i sentrumsbygget
- Støy frå trafikk
- Ulykke mellom mjuke og harde trafikantar

NR. 1	UØNSKT HENDING: FLAUM I VÅLA ELV	
Beskriving av hending: Flaum i forbindelse med kraftig nedbør og snøsmelting om våren. Bebuarar og personar tilknytt næringsareal og bustadhus blir råka.		
NATURPÅKJENNINGAR (TEK 17)	SIKKERHEITSKLASSE FLAUM/SKRED	FORKLARING
Ja.	F2.	1 gong i løpet av 200 år. Sannsyn per år: 1/200
ÅRSAKER		
- Kraftig styrregn på kort tid - Snøsmelting		
EKSISTERANDE BARRIERAR		
- Godt dimensjonert OV-anlegg for å handtere ein 200-årsflaum - Overvatn frå planområdet leidd til Våla elv - Vegar og bustad		
SÅRBARHEITSVURDERING		
- Uframkommeleg pga. stengde vegar - Oversvømte rom i 1. etasje og kjellarar - Behov for evakuering - Skade på busetnad og infrastruktur		

SANNSYN								
HØG	MIDDEL	LÅG	FORKLARING					
	x		Flaumsonekart 15/2004 for Vålebru, utarbeidd av NVE, viser at planområdet ligg utanfor faresona for ein 200- eller 500-årsflaum. Rapporten er 18 år gammal og difor noko utdatert. Med ei forventa auke på om lag 20 % årsnedbør i Oppland og meir kraftig nedbør, vurderer ein flaum til å kunne skje oftare enn 1 gong i løpet av 1000 år. Sannsynet blir derfor sett til 1 gong i løpet av 200 år. Sannsyn per år: 1/200.					
Grunnjeving for sannsyn: Middels.								
<ul style="list-style-type: none"> - Nærleik til elv - Klimaendringar - Område sårbart for flaum, t.d. flatt terren - Harde flater (asfalt) med lite grøntareal reduserer infiltrasjonsmengde 								
KONSEKVENSVURDERING								
KONSEKVENS	STORE	MIDDEL	SMÅ	IKKJE RELEVANT	FORKLARING			
Liv og helse		x			Behandlingskrevjande person- eller miljøskadar og kritiske situasjoner.			
Stabilitet		x			Svikt i samfunnsfunksjonar, framkome og evakuering av beboarar i området. Ein flaum vil kunne råke mange brukarar av området, men variere i omfang.			
Materielle verdiar		x			Økonomisk tap på 10-100 mill.			
Samla grunngjeving av konsekvens: Middels.								
Hending kan variere i omfang, men det må tas høgde for at ein flaum vil kunne få negative konsekvensar for brukarar av området. Ein stor flaum kan føre til personskade, samt skape uro og utsiggleik. Beboarar kan bli isolert, eller må evakuere frå heimane sine. Større eller mindre areal blir oversvømt, og utilgjengeleg.								
USIKKERHEIT	GRUNNGJEVING							
Stor.	Kunnskapsgrunnlaget er basert på <i>Flaumsonekart 15/2004 for Vålebru</i> , utarbeidd av NVE i 2004 som eit delprosjekt for Ringebu/Fåvang. Vurderinga er gjort av fagkyndige, men rapporten er utdatert og bør fornyast. Det skal utarbeidast ei flaumfarevurdering for heile i Vålebru, i samband med ny områdereguleringsplan.							
FORSLAG TIL TILTAK OG MOGLEG OPPFØLGING								
TILTAK:	OPPFØLGING: <ul style="list-style-type: none"> - Etablering av regnebed i gardstun mellom uteservering til Annis og gangveg på vestsida av sentrumsbygget, for å handtere overvatn og avrenning lokalt i utbyggingsområdet - Sikre tiltak i VAO-rammeplan gjennom plankart og/eller utomhusplan og føresegner 							

NR. 2		UØNSKT HENDING: OVERVATN								
Beskriving av hending: Mykje vatn på bakken pga. manglante kapasitet til å handtere overvatn.										
NATURPÅKJENNINGAR (TEK 17)		SIKKERHEITSKLASSE FLAUM/SKRED		FORKLARING						
Ikke relevant.										
ÅRSAKER										
<ul style="list-style-type: none"> - Kraftig styrregn på kort tid - Snøsmelting 										
EKSISTERANDE BARRIERAR										
<ul style="list-style-type: none"> - Godt dimensjonert OV-anlegg 										
SÅRBARHEITSVURDERING										
<ul style="list-style-type: none"> - Flatt terrenge kor vatn blir ståande stille over lengre tid - Harde flater (asfalt) med lite grøntareal reduserer infiltrasjonsmengde - Skade på busetnad og infrastruktur 										
SANNSYN										
HØG	MIDDEL	LÅG	FORKLARING							
	x		1 gong i løpet av 10-100 år. Sannsyn per år: 1-10 %							
Grunngjeving for sannsyn: Med eit klimapåslag på minimum 40 % og ei forventa auke på om lag 20 % årsnedbør og meir kraftig nedbør, er sannsynet satt til <i>middels</i> . Planområdet består av mange harde flatar, men eit eksisterande OV-anlegg med god kapasitet.										
KONSEKVENSVURDERING										
KONSEKVENS	STORE	MIDDEL	SMÅ	IKKJE RELEVANT	FORKLARING					
Liv og helse			x		Få/små belastande forhold for einskildpersonar					
Stabilitet			x		Uvesentleg brot på system.					
Materielle verdiar			x		Økonomisk tap på 1 mill. – 10 mill.					
Samla grunngjeving av konsekvens: Små.										
Overvatn kan føre til uheldige situasjoner både for liv og helse, stabilitet og materielle verdiar, men både dagens og framtidig overvasshandtering reduserer konsekvensgraden.										
USIKKERHEIT				GRUNNGJEVING						
Middels.				Det er vanskeleg å framskrive klimaendringar.						
FORSLAG TIL TILTAK OG MOGLEK OPPFØLGING										
TILTAK: <ul style="list-style-type: none"> - Krav til anlegg dimensjonert for framtidig og auka nedbørsmengd og -intensitet - Krav til overvasshandtering 				OPPFØLGING: <ul style="list-style-type: none"> - Sikre tiltak i VAO-rammeplan gjennom 						

<ul style="list-style-type: none"> - Etablering av regnebed i gardstun mellom uteservering til Annis og gangveg på vestsida av sentrumsbygget, for å handtere overvann og avrenning lokalt i utbyggingsområdet 	plankart og/eller utomhusplan og føresegner
---	---

NR. 3 UØNSKT HENDING: BRANN I SENTRUMSBYGGET					
Beskriving av hending: Brann i ei av leilegheitene i sentrumsbygget.					
NATURPÅKJENNINGAR (TEK 17)	SIKKERHEITSKLASSE FLAUM/SKRED	FORKLARING			
Ikkje relevant.					
ÅRSAKER					
<ul style="list-style-type: none"> - Ved uhell eller svikt/feil i elektrisk anlegg 					
EKSISTERANDE BARRIERAR					
<ul style="list-style-type: none"> - Leilegheiter oppført i medhald av Byggteknisk forskrift, TEK 17 - Brannvarslingssystem - Utrykkingskøyretøy med kort responstid - God kapasitet på eksisterande rørnett, jf. tilgang på sløkkevatn 					
SÅRBARHEITSVURDERING					
<ul style="list-style-type: none"> - Liten avstand og auka risiko for spreieing av brann mellom bustadhus - Mykje røyk - Redusert framkomst for sløkkingsarbeid - Ingen liknande hendingar registrert i nyare tid 					
SANNSYN					
HØG	MIDDEL	LÅG	FORKLARING		
		x	Sjeldnare enn 1 gong i løpet av 100 år. < 1 %		
Grunngjeving for sannsyn: Prosjektering og oppføring av nye bygg skal vere i medhald av Byggteknisk forskrift, TEK 17, som sikrar brannsikkerheit og reduserer sannsyn for brann.					
KONSEKVENVURDERING					
KONSEKVENS	STORE	MIDDEL	SMÅ	IKKJE RELEVANT	FORKLARING
Liv og helse	x				Personskade som medfører død eller varige men; mange skadd; langvarige miljøskader.
Stabilitet		x			Svikt i samfunnsfunksjonar, framkome og evakuering av bebruarar i området. Hending kan råke bygg med personopphold > 25 personar, og vare i nokre dagar inntil brannen er sløkt.

Materielle verdiar		x			Økonomisk tap på 10-100 mill.
Samla grunngjeving av konsekvens: Middels.					
Planforslaget vil føre til meir bygningsmasse, som aukar konsekvensane ved brann. Med høg utnytting, auka bruk og personopphold, vil ein brann kunne få konsekvensar.					
USIKKERHEIT					GRUNNGJEVING
Liten.					Nye bygningar oppført i medhald av Byggteknisk forskrift, TEK 17.
FORSLAG TIL TILTAK OG MOGLEG OPPFØLGING					
TILTAK:			OPPFØLGING:		
<ul style="list-style-type: none"> - Nye bygningar skal prosjekterast og oppførast i medhald av gjeldande Byggteknisk forskrift (TEK17), for å sikre at brannsikkerheit blir ivareteke - Sikre tilgang på naudsynt sløkkevatn, tilstrekkeleg tilkomst for utsyrkskøyretøy, fungerande brannvarslingssystem, brannhydrant m.m. 			<ul style="list-style-type: none"> - I plankart og/eller utomhusplan og føresegner - Skissert løysing i VAO-rammeplan som ivaretak brannsikkerheit 		

NR. 4	UØNSKT HENDING: STØY FRÅ TRAFIKK									
Beskriving av hending: Støynivå innandørs, utanfor vindauge og på balkong er høgare enn akseptabelt nivå.										
NATURPÅKJENNINGAR (TEK 17)		SIKKERHEITSKLASSE FLAUM/SKRED		FORKLARING						
Ikke relevant.										
ÅRSAKER										
<ul style="list-style-type: none"> - Stor trafikkmenge - Meir aktivitet i området ved oppføring av nye bygg 										
EKSISTERANDE BARRIERAR										
<ul style="list-style-type: none"> - Eksisterande bygningsmasse 										
SÅRBARHEITSVURDERING										
<ul style="list-style-type: none"> - Auka trafikkbelastning - Auka omfang av støyfølsame bruksføremål 										
SANNSYN										
HØG	MIDDEL	LÅG	FORKLARING							
x			Oftare enn 1 gong i løpet av 10 år. Sannsyn per år: > 10 %							
Grunngjeving for sannsyn: Bustadhus ligg nært inntil trafikkerte vegar kor det blir generert støy.										
KONSEKVENSVURDERING										
KONSEKVENS		STORE	MIDDEL	SMÅ	IKKJE RELEVANT					
FORKLARING										

Liv og helse			x		Få/små person- eller miljøskadar/belastande forhold for einskildpersonar
Stabilitet				x	
Materielle verdiar				x	
Samla grunngjeving av konsekvens: Små.					
Støy kan for enkelte opplevast som forureining og redusere livskvalitet, men konsekvensane er små så sant grenseverdiar blir overholdt.					
USIKKERHEIT	GRUNNGJEVING				
Liten.	Støy i planområdet er kartlagt av fagkyndige, men det finst ei usikkerheit knytt til mengd trafikk som ein ikkje veit korleis vil utvikle seg i framtida.				
FORSLAG TIL TILTAK OG MOGLEG OPPFØLGING					
TILTAK:	<ul style="list-style-type: none"> - Støyreduserande tiltak innandørs og i fasade, som t.d. krav til lydtette, innstrukne balkongar med innglassing eller tett rekkverk, installerte absorbentar, vindauge med lydkrav dei fleste stader m.m. - Planlösing med stort sett gjennomgåande leilegheiter 			OPPFØLGING:	<ul style="list-style-type: none"> - I plankart og føresegner - Fylgje føringar i Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging, T-1442 og naudsynte tiltak i Støyutredning Ole Steigs gate 10 (vedlegg til plan)

NR. 5	UØNSKT HENDING: ULYKKE MELLOM MJUKE OG HARDE TRAFIKANTAR	
Beskriving av hending: Kollisjon mellom gåande/syklande og/eller køyretøy ved inn- og utkjøring i planområdet.		
NATURPÅKJENNINGAR (TEK 17)	SIKKERHEITSKLASSE FLAUM/SKRED	FORKLARING
Ikkje relevant.		
ÅRSAKER		
<ul style="list-style-type: none"> - Auka trafikkbelastning - Endra trafikkmönster - Bustad tett på trafikkert veg - Lite oversiktleg/dårleg sikt - Kryssing av veg - Høg fart - Uaktsam oppførsel 		
EKSISTERANDE BARRIERAR		
<ul style="list-style-type: none"> - Utbygd køyreveg og fortau med tilstrekkeleg breidd - Svingar med fartsreduserande funksjon - Kort utrykkingstid for naudetatar 		
SÅRBARHEITSVURDERING		

- Stengte vegar					
- Redusert framkomst					
SANNSYN					
HØG	MIDDELS	LÅG	FORKLARING		
	x		1 gong i løpet av 10-100 år. Sannsyn per år: 1-10 %		
Grunngjeving for sannsyn: Det er ikke registrert ulykker med gående og/eller syklande innanfor planområdet. Fartsgrensa for Torggata i nord, Ole Steigs gate i aust, Tomtegata i sør og Jernbanegata i vest er ≤ 50 km/t. Det er flere som ferdast til fots eller på sykkel til og fra planområdet, som økar sannsynet for ulykke. Det samme gjelder for kjøretøy knyttet til bustadhus, næringsverksemder, renovasjon osv.					
KONSEKVENSVURDERING					
KONSEKvens	STORE	MIDDELS	SMÅ	IKKJE RELEVANT	FORKLARING
Liv og helse	x				Personskade som medfører død eller varige men; mange skadd; langvarige miljøskader.
Stabilitet				x	
Materielle verdier			x		Økonomisk tap på 1-10 mill.
Samla grunngjeving av konsekvens: Middels.					
Uønskt hending kan føre til alt fra mindre til betydeleg skade, i verste fall død. Redusert framkommeleghet i oppryddingsarbeid. Materielle verdier involvert i ulykke med kjøretøy.					
USIKKERHET	GRUNNGJEVING				
Middels.	Det finst flere faktorer og usikkerheitsmoment rundt utbreiing og styrke på uønskt hending. Det er ingen tilsvarende registrerte hendingar i planområdet, men ett registrert tilfelle lengre sør i Ole Steigs gate.				
FORSLAG TIL TILTAK OG MOGLEG OPPFØLGING					
TILTAK:				OPPFØLGING:	
<ul style="list-style-type: none"> - Frisiktssone i krysset som sikrar gode siktforhold for sjåførar, både med omsyn til kjøretøy og mjuk trafikkant - Utarbeide fortau, kjørevegar, kryss og parkering etter Statens vegvesens handbok N100 - Etablere gode samanhengande tilkomstvegar/infrastruktur for gående og syklande 				<ul style="list-style-type: none"> - I plankart og føresegner 	

3.7. Risikomatrise for planforslaget

Konsekvensar	1 Små	2 Middels	3 Store
Sannsyn			
3 Høg	3 STØY FRÅ TRAFIKK	6	9
2 Middels	2 OVERVATN	4 ULYKKE MELLOM MJUKE OG HARDE TRAFIKANTAR FLAUM I VÅLA ELV	6
1 Låg	1	2 BRANN I SENTRUMSBYGGET	3

3.8. Oppsummering konkrete tiltak

Flaum i Våla og overvatn

- Ved etablering av nye tiltak kor kommunalt vass- og avlaupssystem skal koplast på, må ein legge til grunn skisserte løysingar av regnbed, ny plassering av OV-anlegg m.m. utført i samband med planforslaget. Føresegne må sikre at naudsynte tiltak for overvasshandtering og avrenning i VAO-rammeplanen (vedlegg til plan) vert fylgd.
- Nytt OV-anlegg skal dimensjonerast for framtidig og auka nedbørsmengd og -intensitet.

Brann i sentrumsbygget

- Nye bygningar skal prosjekterast og oppførast i medhald av gjeldande byggteknisk forskrift (TEK 17) for å sikre at brannsikkerheit blir ivaretake.
- Føresegne må sikre at naudsynte tiltak skissert i VAO-planen (vedlegg til planen) vert fylgd, jf. tilstrekkeleg vassforsyning, brannhydrant sør for det nye sentrumsbygget og sprinklaranlegg innvendig.

Støy frå trafikk

- Ved etablering av nye tiltak med støyfølsame bruksføremål, må ein legge til grunn den støyfaglege utgreiinga utført i samband med planforslaget.
- Plankartet må syne omsynsssoner for støy (H220) i samsvar med Miljødirektoratets rettleiar for handsaming av støy i arealplanleggingen, T-1442. Føresegne må sikre at naudsynte tiltak i støyutgreiinga (vedlegg til plan) vert fylgd.

Ulykke mellom mjuke og harde trafikantar

- Fortau, køyrevegar, kryss og parkering i planområdet skal utarbeidast i tråd med Statens vegvesens handbok N100, og vil som fylgje av reguleringsplanen bli utbetra og gjort meir oversiktlege. Planen fører til eit ryddigare trafikkmønster og legg opp til ein mest mogleg effektiv og trygg trafikkavvikling.

Nordplan AS

Telefon 57 88 55 00
Telefax 57 88 55 01

www.nordplan.no
post@nordplan.no

NO 925 768 480 MVA
Bankkonto: 3790 05 03459